

Et de re ecclesiastica coram quo judice facienda,
& ad quid tendat? *Ib. n. 3. & 5.*

DISJUNCTIVA.

1. Disjunctiva quando pro copulativa habeatur? *Ca-*
full. lib. 6. contr. cap. 136. & 160. Gom. in l. 40. Taur.
n. 68. in fin.

Et quod in disjunctiva requiritur sufficit quod unum
eveniat. *Gom. l. 3. Taur. n. 40.*

Et an idem de disjunctiva negati concepta, ac
in affirmativa? *Gonz. ad c. inter ceteras, num. 12.*
de rescript.

Et disjunctiva quid sit in rescriptis, & ejus varia
genera. *Ib. n. 8.*

Et de disjunctivis, *Lara de Annis. lib. 2. cap. 5.*
& num. 9.

Et de disjunctiva vel, *Giurb. ad consuet. cap. 3.*
gloss. 12. n. 12. & cap. 11. gloss. 2. n. 1.

DISPENSATIO.

1. De dispensatione, *Barbos. in Trident. Sess. 25. cap.*
18. de Reformat. Petr. Gregor. tom. 2. de Jur. Canon.
lib. 1. de Rescript. cap. 11. & seqq. iterum Barbos.
de Episcop. alleg. 32. & seqq. Riccius part. 6. col-
lect. 246. Sanchez lib. 8. de Matrim. disp. 1. & seqq.
Dian. tom. 3. tract. 2. per tor. Covarr. cap. 6. §. 9. &
seqq. de matrim.

Et an sit de necessitate, iusta existente causa, & an
dubia? *Diana tom. 3. tract. 2. resolut. 15. & seqq.*

Et quod est juris communis relaxatio cum causa
cognitione. *Segura 2. part. Direct. cap. 16. n. 17. Sanchez*
lib. 8. de Matrim. disp. 1. n. 2.

Aut ejus declaratio, *Barbos. Rubr. solut. matrim. 1.*
pan. 103. & seqq.

Et an in concessione dispensationum possit haberri
acceptio perfornari? *Sanchez lib. 2. cap. 1. dub. 43.*

Et an in dubio sit necessaria? *Dian. tom. 3. tract. 2.*
resolut. 22.

Et quatenus a remissione, seu absolutione diffe-
ret? *Petr. Gregor. lib. 1. de Rescript. cap. 32. n. 1.*

Et a quo concedenda, ubi non exprimitur? *Dian.*
tom. 3. tract. 2. resolut. 23.

Et an exigat causam? *Riccius part. 5. collect. 2067.*
Sanchez lib. 8. de Matrim. disp. 17. ubi an fine ea va-
leat? & seqq. Diana tom. 3. tract. 2. resolut. 80. ubi an
levitas? Covarr. cap. 6. §. 9. & num. 14. de Matrimon.
+ Gonz. ad c. quia circa. n. 3. de confus. & affin.

Et quod dispensatio sine causa, potius dissipatio
dicenda? *Gue. qu-can.lib. 1. c. 27. n. 43.*

Et de cause necessitate ad eam, & qualiter sufficiat?
Dian. tom. 4. tract. 6. resolut. 74. ubi de dubio in causa, &
tom. 3. tract. 1. resolut. 602. & tract. 2. resolut. 7. & seqq.
ubi de Pontifice, & quae sint justae causa dispensandi:
& resolut. 36. & seqq. Sanchez lib. 4. Sum. cap. 45.

Et an in eis locum habeat argumentum de majori
ad minus? *Dian. tom. 3. tract. 2. resolut. 46.*

2. Dispensationes fratre interpretandæ, nec ad similem
causal extendendæ. *Pet. Greg. lib. 1. de Rescript. cap.*
14. & cap. 28. n. 4. & n. 6. Salgd. 4. part. de Proteft. c.
10. n. 97. & 1. part. Labyr. cap. 37. & n. 44. Molin. lib. 2. de
Prinog. cap. 4. & n. 48. Riccius part. 3. collect. 704. San-
chez lib. 8. de Matrim. disp. 1. Dian. tom. 3. tract. 2. resol-
10. & seqq. Covarr. cap. 6. §. 10. n. 2. de Matrim. Jul.
Capon. tom. 3. direct. 226. & seqq. + Pignat. 1. 2. conf. 2.
n. 5. & 1. 3. c. 19. n. 1. & 6.]

Ad connexa tamen extenduntur, & ad quæ? *Dian.*
tom. 3. tract. 2. resolut. 47. & 52. & seqq. ubi varios casu
discutit, & tom. 5. tract. 9. resolut. 143.

Et quid de potestate ad dispensandum, & ad quid
extendi queat? *Sanchez lib. 8. de Matrim. disp. 2. Dian.*
tom. 3. tract. 2. resolut. 49. & seqq. & resolut. 70. 72. & seqq.

& 81. ubi an credatur dicenti se habere?

Et an quis possit dispensare erga se ipsum? *Sanchez*
lib. 8. disp. 3. Dian. tom. 3. tract. 2. resolut. 5. & seqq.

Nec ad aliud impedimentum, quam expellum, ex-
tenditur. *Valençuel. conf. 159.*

Et an ad matrimonium? *Dian. tom. 3. tract. 2. re-*
solut. 125.

Et an dispensatio ad ordines, ad beneficia extenda-
tur, velè contra? *Solorçan. de Jur. Ind. tom. 2. lib. 3.*
cap. 20. n. 8. & n. 28. Dian. tom. 3. tract. 2. resolut. 55. &
seqq. Julius Capon. tom. 3. direct. 226. + Negat Rota
de Executi. Litter. p. 1. c. 5. n. 359. Ex Riccio. Garcia &
alii Barbola Allegat. 45. n. 6.]

Et quando sunt latè interpretandæ? *Riccius part. 7.*
collect. 3042.

Dispensationes sunt regulariter cum clausula, quod

Ordinarius si informet de veritate precum oblatum,

& quomodo id Ordinarius facere debeat? *Trident.*
Sess. 22. cap. 5. de Reformat. Sanchez. de Matrim. lib. 8.
disp. 27. à n. 43. & disp. 35. Garcia de Benefic. 6. part.
cap. 2. dub. 8. num. 105. Salgd. 2. part. de Proteft.
cap. 13. n. 14.

Et quo tempore verificari debeant narrata, & an eis
celesitibus, evanescat? *Sanchez lib. 8. de Matrim.*
disp. 30.

Et quod eis committi debeant. *Trident. Sess. 22.*
d. cap. 5.

Dispensatio an mandatum exigat? *Salgd. 2. part. 4.*
Labyr. cap. 10. à n. 25. & 124. Sanchez lib. 8. de Ma-
trim. disp. 26.

Et quod ad suggestionem, & mandatum ejus, qui
in ea contineatur, facta, & peccata intelligitur. *Gon-*
çal. in Regul. gloss. 63. num. 19. Menoch. de Presumpt.
lib. 2. presump. 13. Noguerol alleg. 39. n. 34. Sal-
gd. 2. part. de Retent. cap. 26. n. 56. & 1. part. La-
byr. cap. 39.

Et an profit ignorantia, dariaque possit invito? *Dian.*
tom. 3. tract. 2. resolut. 82. & seqq. & resolut. 138.

Et an ex ejus supplicatione defectus, cuius dispensa-
tio peccat, probetur? *Parceja de Edit. iii. 7. resolut. 4.*

Dispensatio an possit testibus probari? *Salgd. 2. p. 5*
de Retent. cap. 26. à n. 21.

Dispensatione facta, an licet ea uti sine litteratum 6

expeditio. *Gutierrez. lib. 4. Praef. & post. 10. Molin. lib.*
1. de Prinog. cap. 7. à n. 51. ubi an ejus virtute factum
teneat? Sanchez lib. 8. de Matrim. disp. 29. & vide in-
fra. hoc verbo. n. 17. in fine.

Dispensare an intelligatur, qui defectum sciens, eo
non expello rem peragit, & quando, tamet illum
ignoret? *Barbos. 1. 12. §. 1. n. 101. & à n. 110. de judic.*
Solorçan. lib. 3. Polit. cap. 25. fol. 423. vers. Pero. &
seqg. & cap. 27. fol. 422. vers. X para remate. Sanchez lib.
8. de Matrim. disp. 4.

Et de tacita dispensatione, & ex quibus inducatur.
Jul. Capon. tom. 3. direct. 226.

Relatio ejus, quod dispensationem exigit, an dispensa-
tionem inducat, & ex quibus dispensatio inducatur?
Gonçal. in Regul. gloss. 15. n. 29.

Et an in eis locum habeat argumentum de majori
ad minus? *Dian. tom. 3. tract. 2. resolut. 46.*

2. Dispensationes fratre interpretandæ, nec ad similem

causal extendendæ. *Pet. Greg. lib. 1. de Rescript. cap.*
14. & cap. 28. n. 4. & n. 6. Salgd. 4. part. de Proteft. c.
10. n. 97. & 1. part. Labyr. cap. 37. & n. 44. Molin. lib. 2. de
Prinog. cap. 4. & n. 48. Riccius part. 3. collect. 704. San-
chez lib. 8. de Matrim. disp. 1. Dian. tom. 3. tract. 2. resol-
10. & seqq. Covarr. cap. 6. §. 10. n. 2. de Matrim. Jul.
Capon. tom. 3. direct. 226. & seqq. + Pignat. 1. 2. conf. 2.
n. 5. & 1. 3. c. 19. n. 1. & 6.]

Et de cause necessitate ad eam, & qualiter sufficiat?
Dian. tom. 4. tract. 6. resolut. 74. ubi de dubio in causa, &
tom. 3. tract. 1. resolut. 602. & tract. 2. resolut. 7. & seqq.
ubi de Pontifice, & quae sint justae causa dispensandi:
& resolut. 36. & seqq. Sanchez lib. 4. Sum. cap. 45.

Et an in eis locum habeat argumentum de majori
ad minus? *Dian. tom. 3. tract. 2. resolut. 46.*

3. Dispensationes fratre interpretandæ, nec ad similem

causal extendendæ. *Pet. Greg. lib. 1. de Rescript. cap.*
14. & cap. 28. n. 4. & n. 6. Salgd. 4. part. de Proteft. c.
10. n. 97. & 1. part. Labyr. cap. 37. & n. 44. Molin. lib. 2. de
Prinog. cap. 4. & n. 48. Riccius part. 3. collect. 704. San-
chez lib. 8. de Matrim. disp. 1. Dian. tom. 3. tract. 2. resol-
10. & seqq. Covarr. cap. 6. §. 10. n. 2. de Matrim. Jul.
Capon. tom. 3. direct. 226. & seqq. + Pignat. 1. 2. conf. 2.
n. 5. & 1. 3. c. 19. n. 1. & 6.]

Ad connexa tamen extenduntur, & ad quæ? *Dian.*
tom. 3. tract. 2. resolut. 47. & 52. & seqq. ubi varios casu
discutit, & tom. 5. tract. 9. resolut. 143.

Et quid de potestate ad dispensandum, & ad quid
extendi queat? *Sanchez lib. 8. de Matrim. disp. 2. Dian.*
tom. 3. tract. 2. resolut. 49. & seqq. & resolut. 70. 72. & seqq.

Et an scandala confessans, & pax publica, justam
dispensa-

dispenſandi cauſam praefat. *Salgd. 1. part. de Re-*
tent. cap. 2. ſeſt. 5. num. 209. & seqq. Covarr. cap. 6.
§. 10. n. 37. de Matrimon.

12. Dispensatio Confessori, aut Peccnitario com-
miffa, à quo, & quomodo expedienda? *Dian. tom.*
3. tract. 2. ſeſt. 15. & seqq.

13. Virtute dispensationis Regiae ad aliquid facien-
dum, quid, & quomodo fieri posſit? *Noguerol*
alleg. 2. à num. 58.

14. Dispensatio vi, metu, aut calliditate obtenta; an
valeat? *Dian. tom. 3. tract. 2. ſeſt. 149. & seqq.*

15. De dispensatione matrimonii radice, & de ejus
effectibus. *Larreſ decis. 8. & vide verb. Matrimonium,*
& verb. Legitimatatio.

16. Dispensatio an revocari queat? *Sanchez lib. 8. de*
Matrimon. disp. 33. Dian. tom. 3. tract. 2. ſeſt. 122.

Et an ad matrimonium, alio contracto revocetur.
Dian. ſupr. ſeſt. 95. & seqq.

17. Dispensatio quod nondum fit uſum, an morte con-
cedentis expiret? *Dian. tom. 3. tract. 2. ſeſt. 144.*
& seqq. & vide verb. Majoratus.

Et quid si ejus litteris non expeditis, mors evenie-
rit? *Molin. lib. 2. de Prinog. cap. 7. à num. 62. San-*
chez lib. 8. de Matrimon. disp. 29.

Et an valeat ante litterarum expeditiōnē? *Dian.*
tom. 3. tract. 2. ſeſt. 101. Jul. Capon. tom. 2. direct. 71.

Et an ad ordines, & beneficia, cum relatione quod
dispensatus effet filius Presbyteri, valeat, si fuit Cle-
rici in minoribus. *Barbos. vol. 58.*

Et an dispensatio fine iusta cauſa concessa reddat
dispensatum tutum in conſciencia? *Roder. in Lqua-*
niam, in declarat. I. Regn. limit. 2. num. 14. Covarr. cap.
6. §. 9. de Matrimon. vide infra, num. 26.

De dispensationibz ad matrimonium contrahen-
dit, Trident. Sess. 24. cap. 5. de Reformat. Riccius

part. 3. collect. 709. & part. 5. collect. 1552. Sanchez

lib. 8. de Matrimon. per toum, Covarr. cap. 6. §. 10. du-

26. de Matrimon.

Et quæ ad eas exprimi debeat? *Sanchez d. lib. 8.*
disp. 24. Covarr. ubi proxime.

Et cuius sint expensis expedientiæ? *Cyriac. con-*

trav. 107. Sanchez d. lib. 8. disp. 36. ubi cuius, si non
impleteur?

Et de interpretatione earum, *Sanchez lib. 8. de Ma-*

trrimon. disp. 34. & seqq.

Et an post concessum dispensationem poenitere li-
cat, & quomodo? *Cyriac. contrav. 107.*

Et ex quibus cauſis concedi poſſint? *Sanchez diſt.*
lib. 8. disp. 19. & seqq. Covarr. cap. 6. §. 10. num. 27. de
Matrimon.

Et an copula ante dispensationem sequuta, de
qua mentio non fuit facta, eam vitiat. *Gutierrez. lib.*
1. Canon. quæſt. 15. Sanchez d. lib. 8. disp. 25. ubi
de copula, & an difficultiore dispensationem redat
dat?

Et an sciens, & simulans, dispensare videatur?
Covarr. cap. 6. §. 10. n. 29. de Matrimon.

De dispensatione irregularitatis ex homicidio, To-
m. 1. lib. 1. Inſtruct. cap. 88. Dian. tom. 3. tract. 2.

59. & seqq.

De dispensatione ad præcepti transgressionem. 24

Sanch. lib. 1. Sum. cap. 20.

Episcopus an poſſit cum Clerico, qui commisit a-
25
dulterium cum inceſtu, dispensare? *Cevall. Comm.*
q. 225.

Is cui dispensatio conceditur, an deficiente iusta
cauſa ruit fit in conſciencia? *Molin. lib. 2. de Prinog.*
cap. 10. num. 30. vide ſupr. hoc verb. num. 21. in
fine.

Et an in dubio iustitia dispensationis? *Sanchez*
lib. 4. Sum. cap. 44. Dian. tom. 3. tract. 1. ſeſt. 20.
& seqq. 32. & seqq. 84. & seqq.

Diſpensatio ab inferiori fieri non poſteſt in lege fu-
perioris. *Riccius p. 7. collect. 2588. videndum Dian.*
tom. 3. tract. 2. ſeſt. 20. & seqq.

Extranibz pluribus impedimentis, an in eadem 28
dispensationis continenda fint, vel ſufficiat in diversis
Sanch. lib. 8. de Matrimon. disp. 22. Dian. tom. 3. tract.

2. ſeſt. 67. & 71.

Et an dispensatio facta ex una cauſa, que falſa

D. de Caſtejon Alphab. Jurid. Tom. I.

DISPOSITIO.

- 1 Dispositio nomine quid veniat? Gonçal. in *Regul. gloss.* 10.
- 2 Dispositio est stricti juris, & an ad connexa extendatur? Salgd. 4. part. de *Protell.* cap. 10. à num. 92.
- 3 Et an ad casum omisum? Gutiér. 1. 3. *Præl. quest.* 17. à n. 200.
- 4 Et quando comprehensivam, & quando extensionem admittat? Molin. lib. 1. de *Primog.* cap. 18. num. 7. Castillo lib. 6. *controv. cap.* 170. & seqq.
- 5 Et quod non extenditur ultra qualitatem adjunctam? Salgd. 2. part. de *Retent.* cap. 5. §. 4. à n. 6.
- 6 Et an, & quando ad cogitata solium, vel incognita etiam trahatur? Castillo lib. 6. *controv. cap.* 110.
- 7 Dispositio ex lapsu temporis non inducitur. Greg. 1. 2. *gloss.* 1. tit. 12. part. 7.
- 8 Neque ex verbis negativis, vel privativis. Greg. ubi proxime.
- 9 Dispositio ex quibus favorabilis, vel odiosa censetur? Gonçal. in *Regul.* §. 6. *Proximal.* Gius. ad *confusid. cap. 1. gloss.* 1. n. 25. & cap. 6. *gloss.* 1. à n. 52. & 56. & cap. 23. à n. 17. *Cyriac. controv.* 73. 455-458.
- 10 Et quomodo de eius disponere valcat, & dispositio intelligatur? Salgd. 2. part. *Labyr. cap.* 18. à n. 52. & 56. & cap. 23. à n. 17. *Cyriac. controv.* 73. 455-458.
- 11 Et a feminis excludenti odiosa fit, vel favorabilis? Greg. 1. *gloss.* 1. tit. 33. part. 7.
- 12 Cui non convenient verba, neque dispositio convenit; & cui verba convenient, & dispositio convenient? Castillo lib. 5. *controv. cap.* 82.
- 13 Dispositio locum non habet ubi presuppositum deficit. Castillo lib. 5. *controv. cap.* 83. Salgd. 1. part. *Labyr. cap.* 32. & part. cap. 1. n. 89. & 1. part. de *Protell.* cap. 1. *prælud.* 3. num. 96. & cap. 16. n. 62. & 3. part. cap. 11. à n. 52. Vela *diffr.* 7. n. 3. & *diffr.* 43. n. 34. Riccius part. 7. collect. 283. & Joseph. de *Selce. decis.* Arag. 160. n. 24. ¶
- 14 Et an suppeditum probet? Salgd. 3. p. *Labyr. cap.* 1. n. 100.
- 15 Dispositio omnis secundum iura, & leges intelligenda, & quando alter? Castillo lib. 4. *controv. cap.* 35. Vela *diffr.* 29. à num. 29.
- 16 Et secundum leges patrum, & ejus dispositio nem. Molin. lib. 1. de *Primog.* cap. 11. num. 1. & lib. 3. cap. 6. n. 27. Castillo lib. 4. *controv. cap.* 35.
- 17 Et quod disponens iuris dispositio se conformatre videtur. Vela *diffr.* 49. n. 96.
- 18 Et impugnans in fraudem legis factum, an poenam incurat privations a testatore adjectam? Leon. de *cif.* 69.
- 19 Dispositio dubia, seu ejus verba dubia, ex quibus explicitur? Castillo de *Tertia.* cap. 14.
- 20 Et quod ex alia ejusdem dispositio parte. Vela *diffr.* 7. num. fin.
- 21 Dispositio generica, & indistincta, ex quibus intelligenda fit? Molin. lib. 1. de *Primog.* cap. 3. n. 2.
- 22 Et an generalem dispositio minuit species postea sublegitur? Vela *diffr.* 29. à n. 37.
- 23 Dispositio simplex simpliciter implenda, non cum mixtura. Molin. lib. 2. de *Primog.* cap. 14. n. 26. & 24. num. 33.
- 24 Dispositio plures vocans, an simul, & semel eos admittat, vel ordine successivo? Molin. lib. 1. de *Primog.* cap. 6. à n. 4.
- 25 Et an per fidicommissum, vel substitutionem? Molin. ubi proxime, num. 14.
- 26 Dispositio, qua loquuntur de actu, an de uno, vel pluribus sit intelligenda? Castillo. lib. 4. *controv. cap.* 39. *Pareja de Edit.* tit. 5. *resolut.* 5. n. 29. 34. & seqq. & vide verb. *Actus.*
- 27 Et an de actu valido? Salgd. 3. part. de *Protell.* cap. 9. à num. 9. & cap. 8. num. 28. + Tusch. tom. 2. lib. D. *concl.* 504.]
- 28 Dispositio quando pura, & quando conditionata?

quit. Solorçan. lib. 5. *Polit. cap.* 16. fol. 904. vers.
De lo qual.

DISTINCTIO.

De bono distinctionis. Tract. 1. Comm. opin. lib. 1. tit. 6. à n. 80.

Et quod distinguens sententia, ceteris præterit. Mieres 1. part. quest. 1. à num. 1. Valençuel. conf. 121. num. 1. Carlev. de *judic.* tit. 3. disp. 21. n. 8. Olea de *Cess.* tit. 6. quest. 2. n. 42.

Distinguendo tempora, concordant jura. Tract. 2.

1. Comm. opin. lib. 1. tit. 6. num. 84.
Et quando locum habeat distinctio? Pignat. 1. 4. conf. 201. n. 33.]

DISTRACTUS.

Distractus quotuplex sit, & quomodo fiat? Car. de *judic.* tit. 1. disp. 2. quest. 4. à n. 184.

Distractus à pari procedit cum contractu, & ei sedem legibus regitur. Gonçal. in *Regul. gloss.* 51. n. 2.

Salgd. 2. part. *Labyr. cap.* 14. num. 65.

Et easdem exsolemnitates, Gomez in lib. 40.

Taur. num. 16.

DISTRIBUTIONES

QUOTIDIANAE.

De distributionibus quotidianis, & an fructuum appellatione continetur, & an & quando ablenibus debentur, & an infructibus computentur, ad beneficium valorem estimandum, & reliqua earum. Trident. *Sej.* 24. cap. 12. de *Reformat.* Covarr. lib. 3. var. cap. 13. Durant. lib. 3. de *Riti.* cap. 25. Cevallos 2. p. de *Cognit.* quest. 162. Solorçan. de *Jur. Ind.* tom. 2. lib. 3. cap. 14. à n. 19. Gonçal. in *Regul.* §. 7. *proximal.* à n. 153. Salgd. 4. part. de *Protell.* cap. 9. à n. 75. & cap. 10. n. 37. & 39. Barbos. lib. 3. de *Jur. Ecclesiast.* cap. 18. & de *Canon.* cap. 21. & 4. seqq. Riccius p. 1. collect. 125. & part. 4. collect. 892. & 1451. & p. 6. collect. 3247. Marecot. lib. 2. var. cap. 32. & 34. Tondut. lib. 1. quest. 12. & 102. & part. 2. cap. 1. §. 9. Diana tom. 3. *irrl.* 6. *resolut.* 129. & seqq. ubi an feni absenti debentur. Itidem Riccius in *Praxi ter. quotid. prax. distribut.* fol. 247. Sanchez lib. 2. *Consil.* cap. 2. dub. 89. & seqq. Jul. Capon. tom. 2. *discepi.* 123. & 2. *sequentib.* + Pignat. 1. 3. conf. 36. per tot. & t. 9. c. 115. per tot.]

Et quod ubi non sunt, constituantur, & quomodo? Trident. *Sej.* 21. cap. 3. & *Sej.* 22. cap. 3. de *Reformat.*

Et an fructus beneficiorum, & anniverfariorum, ad distributiones reduci queant, & quomodo? Tondut. lib. 1. quest. 105.

Et quis eas restituere teneatur. Sanchez lib. 2. *Confl.* cap. 2. dub. 89. & seqq.

+ Distributiones quotidianae ad quæ propria natura in Ecclesia institutæ sint? Gut. qu. can. I. 2. c. 15. n. 9. & seqq.

Et quod fint quodammodo loco alimentorum, unde & victualia dicuntur in c. de cetero, de clericis non resident. Monet. de *distrib.* quot. p. 1. q. 2. n. 4. & 5. Pignat. 1. 1. conf. 50. n. 2.]

DITIS, VEL DICIS CAUSA.

De hujus orationis significatione, Covarr. lib. 4. var. cap. 8.

V 2 DIVES,

DISPUTATIO.

1 Disputatio veritatem inventit, l. fin. §. *Mixta*, de munib. Tract. 1. Comm. opin. in prefat. num. 1. & lib. 1. tit. 6. num. 76. Bobadill. lib. 3. *Polit. cap.* 8. n. 240. Seneca epist. 48. fol. 117. & epist. 104. fol. 214. ubi disputationes damnata.

2 Disputatio cum omnibus permissa. Note in Optat. pag. 164. in fin.

+ Disputatio super rebus fidei an licita clericis & laicis? Gonz. ad c. cum ex injuncto, n. 8. & 9. hæretic. 1.

DISTANTIA.

* Quod longè distat, non nisi difficulter gubernari. D. de Castel Alphab. Jurid. Tom. I.

DIVES, DIVITIAE.

- 1 Dives unde dicitur? Solorcan. de Jur. Ind. tom. 2. lib. 1. cap. 7. à n. 13.
- 2 Dives, feni locuples, an quis presumatur, & quomodo probetur? Franch. decif. 3. ubi Add. Covar. lib. 2. var. cap. 6. Menoch. lib. 2. de Arbitr. cas. 65. ubi quis sit, & lib. 6. presumpt. 25. & seqq. Seneca epist. 20. fol. 96. ubi quod nemo dives nascitur, & epist. 80. & 87. ubi de divitis, & pauperis vultu, & signis.
- † Et quod divitiarum qualitas non creditur, nisi probetur. Gut. de tutel. part. 3. c. 46. n. 9.
- Et locuples ac opulentus in quo differant? Boër. dec. 145. num. 4. Menoch. lib. 3. pref. 59. & lib. 6. pref. 25.]
- 3 Dives qui ex suo factus videtur. Hermofill. l. 49. glof. 3. tit. 13. p. 5. Cyriac. controv. 91. vide Menoch. lib. 6. presumpt. 27. & seqq.
- Sed brevi factus, de alieno praesumitur. Hermofill. l. 49. glof. 1. num. 11. d. tit. & part. Surd. decis. 339. ubi Hildem. num. 6. P. Marquez lib. 2. de Gubernat. cap. 31. fol. 343. & seqq. ubi de dannis divitiarum breviter factarum. Vide Menoch. lib. 6. presumpt. 26. & seqq.
- Et quod nihil insolentius novitio divite. Seneca lib. 2. controv. 1. fol. 324.
- 4 Nemo debet cum alterius jauctura locupletari, l. 17. tit. 34. part. 7. Petr. Greg. lib. 1. de Rescript. cap. 27. num. 14. Solorcan. de Jur. Ind. tom. 2. lib. 1. cap. 2. à n. 16.
- Neque ex alieno labore. Solorcan. ubi proximè, cap. 4. n. 17. & à n. 20. & lib. 2. Polit. cap. 3. fol. 77. verf. Y de qualquier.
- 5 Divites nobilium fruuntur privilegiis, l. 4. ubi Greg. glof. 5. tit. 29. part. 7.
- † Et divites valde ac notori perinde habentur si fidejussione fatisarent. Gut. de gal. q. 156. n. 15.
- Et amatores sunt patriæ, ac ejus turandæ diligentes. Gut. qu. civ. l. 4. q. 16. n. 20.]
- 6 Divites mitius non puniuntur pauperibus, l. 8. tit. 31. part. 7.
- 7 Divites ac pauperibus sint in officiis præferendi? Hermofill. l. 44. glof. 6. n. 3. tit. 5. part. 5.
- 8 Divitem se faciens, ut plura debita contrahat, delinquit, & quomodo puniatur? Cabal. cas. 99. num. 87.
- 9 De divitum vitis, Senec. lib. 2. controv. 1. fol. 524.
- 10 De divitis, earum effectibus, & an licet, bonumque sit eas obtinere? Gregor. glof. 1. in princip. iii. 7. pari. 4. Mieres 1. p. quæst. 1. à n. 23. Bellarm. tom. 3. lib. 3. de Eteemyn. cap. 10. & 11. Bobadil. lib. 1. Polit. cap. 11. Hermofill. l. 44. glof. 6. à n. 1. tit. 5. p. 5. Solorcan. lib. 2. Polit. cap. 15. fol. 142. verf. Palabras. Efcob. 2. pari. de Puritat. quæst. 1. glof. 4.
- Et quod sunt expositæ, potius quam paupertas, inimicitia, & discrimini. Tacit. lib. 1. Histor. §. 12. ibi: Testamenum Vini, magnitudine opum irrum: Pisonis supremam voluntatem paupertas firmavit. Salust. in Catilin. pag. 17. ibi: Divitiarum, & forme gloria fluxa, auge fragili est. Seneca in Excerpt. ubi plura de earum dannis, & in ipsis, verf. Pecuniam perdidit, & lib. 3. de Benefic. cap. 3. & lib. 6. cap. 2. & lib. 7. cap. 21. & epistol. 5. 21. & 59. ubi plura de cupiditate reprobatione.
- Et quod sunt bonæ, si absque dispendio salutis æternæ parantur, non tam cum discrimine, l. 5. tit. 9. lib. 3. Recoplat. Narbon. l. 35. glof. 2. num. 16. tit. 3. lib. 1. Recop. Robert. lib. 2. rer. judicat. cap. 2. fol. 123. B. Seneca epistol. 5. fol. 82. ubi quod non posse eas pati, infirmi est animi.
- Et quæ sunt verae divitiae. Seneca epistol. 100. fol. 223.

DIVERSA.

Diversa qua sunt? Salgad. 3. p. de Protect. cap. 15. num. 39.

De effectibus, & qualitatibus diversorum. Salgad. 2. d. cap. 15. à num. 1.

A diversis non sit illatio. Salgad. 2. p. de Protect. 3. cap. 3. num. 6. & 3. pari. cap. 15. num. 30. & 1. part. Labyr. cap. 9. à num. 1. Vela differr. 1. n. 76. Carlev. de judic. tit. 1. disp. 2. n. 190. in fin.

VIDE Verbo DISCORDIA.

DIVIDUA.

Vide verb. Individua.

DIVINA, DIVINUM

OFFICIUM.

De Divinis Officiis, vide Torreblanc. lib. 12. de Jur. Spirit. cap. 27. & verb. Hora Canonica.

- 2 De cessatione à Divinis, Ant. Aug. p. 3. lib. 38. tit. 17. Suarez tom. 5. in 3. p. D. Thom. disp. 39.
- 3 † Quæ veniant appellatione divinorum? Pignat. t. 9. conf. 139. n. 188.]

DIVINATIO, DIVINATORES.

- 1 De divinatione, & divinatoribus, & eorum persona, l. 1. & seqq. tit. 23. part. 7. l. 1. & seqq. tit. 3. lib. 8. Recopil. Anton. Aug. p. 3. lib. 34. tit. 5. Simanc. de Catholic. Tit. 21. Torreblanc. lib. 6. de Jur. Spirit. cap. 1. 5. 6. & 7. & lib. 7. cap. 5. & lib. 8. ferè per totum, Suarez tom. 1. de Relig. lib. 2. de Superst. cap. 7. 8. 9. 10. & 12. Cabal. cap. 223. Vela de offic. Ordinari. 1. part. n. 80. P. Torres lib. 2. Philosoph. Moral. cap. 4. Sanchez lib. 2. Sum. cap. 37. & seqq. ubi de pluribus ejus speciebus. Araujo de Stair. Civil. disp. 3. §. 6. Matheu de re criminal. controv. 60. & vide cas. 26. quæst. 1. & seqq. Seneca lib. 6. controv. 6. ubi quod ferè semper fortuita.

- 2 Et quis de divinatione cognoscere possit? Cabal. cas. 223. Matheu de re criminal. controv. 60.

Et an differant species? Diana tom. 1. traçl. 8. res. fol. 35.

- Et quod divinatores sunt excommunicandi, si cefare non licuerit, cas. 26. quæst. 5.

- Et de divinatione, quæ sit per virgas. Solorcan. de Jur. Ind. tom. 2. lib. 1. cap. 15. n. 14. & seqq.

- Et de ea quæ sit per hydromantiam. Matheu de re criminal. controv. 60. num. 22.

- 3 Legum conciliandarum causa divinatio permisla. Barbol. rubr. solut. matrim. 1. part. num. 12. Carlev. de judic. tit. 1. disp. 3. num. 25.

DIVISIO, DIVISORIA JUDICIA.

- 1 Vide verb. Communi dividendo judicium.

DIVISIO, DIVISIO BONORUM.

- 1 Vide verb. Communi dividendo judicium.

- 2 Divisio nimia, vitio nullius laborat, & quomodo facienda. Seneca epistol. 89. fol. 179.

- 3 Divisio debiti facienda est inter possidentes hypothecas, pro qualitate hypothecæ, si hypothecaria agatur, Parlard. lib. 2. rer. quot. cap. fin. part. 4. §. 1. n. 27. Gutierrez. consil. 49.

DIVORTIUM.

- 1 De divortio, cap. 24. de jurejurand. cap. 25. cum suis §§. cod. cap. 7. & 11. de sentent. & re judic. cap. 6. de vita Clericor. Canon. 8. 9. & 10. Concil. Eliberin. l. 1. & tot. tit. 10. part. 4. Cujac. cap. 1. & 3. de divort. Connam. lib. 8. Canm. cap. 12. Vigil. lib. 4. Jur. Civil. cap. 8. Beccan. cap. 5. quæst. 1. & 9. P. Marquez lib. 1. de Gubernat. cap. 11. Bellarm. tom. 2. lib. 1. de Matrim. cap. 12. & glof. Valençuel. consil. 41. Vela differr. 9. à num. 40. Cyriac. controv. 171. & seqq. Sanch. lib. 10. de Matrimon. cap. 1. & seqq. Covarr. cap. 7. §. 4. de Matrim. & vide princip. tit. 12. part. 4. † Vide Patrem Caffro Palao de sponsalibus sub Tom. 5. Disp. 3. punto 5. §. 1. ad 5. cum seqq. ubi de omnibus questionibus quæs moventur in hoc verbo & aliis ad saturitatem invenies.]

- Et quod non nisi iudicio Ecclesiæ fieri potest, cap. 12. ubi Cujac. de defponat. impuber. Ant. Aug. part. 2. lib. 28. tit. 26. & part. 3. lib. 37. tit. 42.

- Et an uile ejus restituere utrum? P. Marquez lib. 1. de Gubernat. cap. 11.

- Et de ejus antiqua forma. Senec. Statfor. 1. fol. 612.

- 2 Divortio ex causa frigiditatis, vel alterius imponitiae, quomodo fiat, & quod tempus debeat tran-

D. de Castelon Alphab. Jurid. Tom. I.

fire ex objecta impotentiæ usque ad divortii sententiam. Cujac. in Rubric. & cap. 1. & seqq. de frigid. & maleficis. Robert. lib. 4. rer. jud. cap. 10.

Ex adulterio, vel alia simili causa, divortium petere non potest vir, vel mulier, si eodem vitio laboret? Cujac. cap. 1. de divort. Sanch. lib. 10. de Matrimon. disp. 5. & seqq.

Ex de divortio ex causa adulterii. Gutierrez. lib. 1. Canon. quæst. 25. Sanch. dict. lib. 10. disp. 2. & seqq. vide verb. Matrimonium.

Uxor an possit divortium petere ex adulterio vi-4
ri, quod thori separationem? Valençuel. conf. 164. Sanchez lib. 10. de Matrim. disp. 3.

Uxor an, & ex qua fætvia viri divortium, quoad 5
thori separationem exigere possit? Valençuel. conf. 144. Barbol. vot. 9. & 83. Cyriac. controv. 173. & seq. Gutierrez. lib. 1. Canon. quæst. 24. Sanch. lib. 10. de Matrimon. disp. 20. † Gonz. ad. c. ex literis, n. 2. de convers. infidel.]

Divortio an Iudeis permisla suissent? Acuña cap. 7. 3. n. 5. disp. 3. Sanch. lib. 5. de Matrim. disp. 12. num. 1.

Et an inter eos matrimonium contractum, sub conditione permissionis repudii, valeat? Sanch. d. disp. 12. De divortio inter Indos faciendo, & can in eo ali-8
qua fint, & quæ specialiter recepta? Sanch. lib. 10. de Matrim. disp. 19.

DIUTURNA.

Diuturna maximam vim habent, nec sine maxi-1
mo periculo mutari queunt. Tacit. lib. 4. Histor. ibi: Ollengentorum amorum forma, disciplinaque compage se coadūt, que cum vellit, sine exitio con-2
venientem non potest. Et lib. 1. Histor. §. 6. ibi: Noctis antiquis rigor, & nimia severitas, cui jam impares sumus. Sic illud: Principis obsta, sero medi-3
cina paratur, cum mala per longas involuere moras.

DOCTOR.

DOCTRINA. Vide DECISIONES.
DOHANA.

De Dohana, & ejus jure; vide verb. Aduana. 1
Jul. Capon. tom. 4. disp. 313.

DOLOR.

Dolor justus difficulter temperatur. Gom. lib. 3. 1
var. cap. 3. n. 24. ubi quod inde ei facile parcitur. Riccius p. 7. coll. 3110. ubi quando in delictis ex-2
culet? Cyriac. controv. 105. Covarr. cap. 7. §. 7. à n. 26. de Matrimon. videns Senec. in excerpt. verb. Dolor, & lib. 6. controv. 6. fol. 555. ubi quod verba non confiderat: & epistol. 30. fol. 106. ubi quod ma-3
gnus brevis est.

Et quomodo ferendus. Senec. in Excerpt. fol. 290. 1
Dolor adversæ eventuum permisus, & Deo placidus. P. Marquez lib. 2. de Gubernat. cap. 16. fol. 264. & seq. ubi quod Regibus etiam convenit. Seneca lib. de Tranquil. cap. 15. fol. 362. & lib. 3. controv. 8. fol. 544. ubi quomodo permittatur.

Sed non superfluo offendendus. P. Marquez ubi supr. fol. 392. & seq. Senec. lib. de Consolat. ad Marc. cap. 4. fol. 394. ubi dolendi modesti.

Et supervacuē doletur, ubi nihil dolor proficit.
Senec. epist. 99. fol. 205.

3 Dolorem avertit ratio, aut honesta occupatio. Se-
nec. lib. de Consolat. ad Hels. cap. 16. fol. 413. &
de Consolat. ad Polyb. cap. 31. fol. 359. ubi etiam
quod ejus facios habere.

4 Dolor levius, si ei nihil opinio adjiciat. Senec. epist.
78. fol. 156. & epistol. 13. ubi quod eum augemus,
& lingimus.

5 Vulneris dolor par est maximis, minimisque cor-
poribus. Senec. lib. de Tranq. cap. 8. fol. 357.

6 Dolor ingratus, in simulatione, & in odium ve-
nit. Senec. epist. 99. fol. 205. & epistol. 63. & lib. de
Tranquillit. cap. 15. fol. 262.

7 Doloris summi intentio, fæpè finem inventit. Se-
nec. epist. 78. fol. 156. ubi plura de dolore.

8 Dolor sine spectatore celat, & plus ostensio ejus,
quam dolor exigit. Seneca epist. 99. fol. 206.

9 Et tempore etiam contumax finitur. Senec. lib.
de Consolat. ad Max. cap. 8. fol. 395.

DOLUS, DECEPTIO.

1 Dolus quid sit? l. 11. tit. 33. p. 7. P. Molin. de
Just. tract. 2. dis. 293. ¶ Ac de eo singularem Tra-
statum conscripsit Bargalus.

Et an sit dolus tacere in præsenti ejus qui men-
titur, in re ad tacentem pertinente? Barb. l. 1. p. 5.
n. 47. & seq. solvit. matr. vide Robert. lib. 2. rer. jud.
cap. 18.

Et quod est delictum. Barbol. l. 15. n. 49. de ju-
dic. ¶ Flamin. de resignat. lib. 13. q. 3. n. 5. Gutier.
de juram. part. 1. c. 16. n. 15.

Et quomodo à latè culpa differat? Hermofill. l. 3.
gloss. 7. tit. 3. p. 5.

Et an, & in quo à fraude. Menoch. lib. 5. pre-
sumpti. 3.

2 De dolo, & ejus speciebus, & quibus frequen-
tius unus alteri nocet, sub amicitia prætexut. l. 1.
& toto tit. 16. p. 7. videndi latè agentes, Donel. lib.
15. Comm. cap. 40. & lib. 22. cap. 6. Vigel. lib. 25.
Jur. Civil. cap. 3. & lib. 24. cap. 2. Saabed. emblem.
44. Pareja de Edit. tit. 9. refol. 5. Menoch. lib. 5.
presumpt. 3. Farinac. tom. 3. Prax. quest. 87. & seqq.

Et an ubi dolus sit mentio, de dolo ex re ipsa intel-
ligi possit? Molin. lib. 1. de Primog. cap. 16. n. 12.
& 13.

Et de dolo ex re ipsa. Covarr. cap. Quamvis. p.
3. §. 4. n. 5. de pasti. in 6. Faber decad. 1. error. 5.
Castill. de Tert. cap. 18. à n. 95. Hermofill. l. 56. gloss.
11. n. 47. tit. 5. p. 5. Add. Molin. lib. 2. var. cap. 3. n.
15. & infra. n. 6. part. 3.

Et de dolo vero, & presumpto. Surd. decis. 216.
Faber decad. 1. error. 7. Menoch. lib. 5. presump. 3.

Et de dolis exceptionis, Donel. lib. 22. Comm. cap. 6.
Vigel. lib. 24. Jur. Civil. cap. 2.

3 Ex dolo, & actio civilis & criminalis stellionis
nascitur. Gom. lib. 3. var. cap. 7. circa finem.

Et actio quibus detur? l. 4. tit. 16. p. 7.
Et intra quod tempus finitur? l. 6. tit. 16. part. 7.

Et qui est teneatur, & qui nequeant eā conveni-
ri? l. 3. & seq. tit. 16. part. 4.

Et pluribus dolum committenibus, quomodo qui-
libet teneatur? l. 3. d. tit. 16.

4 Dolum an faciat, & quando, qui suo jure uti-
tur? l. 14. tit. 34. p. 7. Molin. de Primog. in annotat. n. 8.

Paz de Tenut. cap. 57. num. 216. & seq. ¶ Nec qui
jure communis utitur. Gut. de gabel. q. 16. n. 3. ¶

5 Dolo an liecat in inimicum, vel malum uti? Saa-
bed. emblem. 41. 42. & seq. Tacit. lib. 1. Histor. §. 9.
ibi: Prudentia mutua, que indecora. P. Marquez lib. 1.
de Gubernator. cap. 14.

6 Dolo gesta an valeant, & quomodo revocari pos-
sint, si juramento firmentur? l. 28. tit. 11. p. 5. Do-
nel. lib. 15. Comm. cap. 41. & lib. 22. cap. 6. Vigel.
lib. 25. Jur. Civil. cap. 3. Cyriac. contror. 161. Co-
var. cap. Quamvis. p. 3. §. 4. à n. 2. de pasti. in 6. Mo-
lin. lib. 2. de Primog. cap. 3. à n. 14. Barbol. vot. 19.
à num. 31. Retes de Donat. cap. 8. ubi de donatione.

fint, si juramento firmentur? l. 28. tit. 11. p. 5. Do-
nel. lib. 15. Comm. cap. 41. & lib. 22. cap. 6. Vigel.
lib. 25. Jur. Civil. cap. 3. Cyriac. contror. 161. Co-
var. cap. Quamvis. p. 3. §. 4. à n. 2. de pasti. in 6. Mo-
lin. lib. 2. de Primog. cap. 3. à n. 14. Barbol. vot. 19.
à num. 31. Retes de Donat. cap. 8. ubi de donatione.

Et an contractus bona fidei, cui dolus caufam
dedit, sit nullus, & quomodo? Donel. & Vigel. ubi
proxime. Riccius part. 3. collect. 602. Cevall. Comm.
gloss. 226. Hermofill. l. 57. gloss. 1. 2. & 3. tit. 5. part.
5. Noguerol alleg. 29.

Et quid si dolum pastus, contractum fervare ve-
lit? Gom. lib. 2. var. cap. 20. num. 21. ubi an agere
possit dolum committens, ut is qui pastus, declar-
at, velit, necne actuum dolo factum improbare?

Et an dolus ex re ipsa faciat contractum nullum
iure, vel non, & effectus inde provenientes,
& hoc dolo? Castill. de Tertiis. cap. 18. à n. 95.
Hermofill. l. 56. gloss. 11. n. 47. tit. 5. part. 5. Do-
nel. & Vigel. ubi sup.

Et an dolus unius noceat alteri, ita ut etiam jus
reipublica actus non valeat? Riccius p. 7. collect. 2888.
Escob. 2. p. de Purit. quest. 4. art. 4. §. 1. à num. 24.

Et an, & quando dolus faciat valere contractum
alias nullum? Barbol. l. 1. p. 5. num. 43. vers. Pre-
dicta, solut. marit.

Dolus exiret eum inducentis oritur. Garcia de
Nobilit. gloss. 17.

An licet ultra dimidiā justi pretii deceptio, &
an sit peccaminaria? Cevall. Comm. quest. 508. Mo-
lin. lib. 2. de Primog. cap. 5. n. 56. Hermofill. l. 56.
gloss. 9. tit. 5. part. 5.

Dolus jam commisitus, vel committens, an re-
mitti possit? Covarr. lib. 2. var. cap. 14. à num. 3.
Gom. lib. 1. var. cap. 12. num. 83. & in l. 9. Taur.
n. 16. Crepsi obseruat. 98. Escob. 2. part. de Purit.
quest. 4. art. 4. §. 1. à num. 1. ¶ Gut. de istel. part. 3.
c. 1. n. 39. & seqq. & c. 14. n. 5. & 15.]

A dolo enati bestialis, & iniusta causa excusat.
¶ A dole enati bestialis, & iniusta causa excusat. 10
Gutier. lib. 1. Præf. quest. 81. Riccius part. 2. col-
lect. 287. & part. 7. collect. 2920.

Et confitum Doctoris, seu prudentis. Farinac.
tom. 3. quest. 90. num. 109. Sanchez lib. 1. Sum.
cap. 9.

Et quae dolum excludant, & excusent? Farinac.
tom. 3. Prax. quest. 89.

Neminis debet patrocinari dolus suis. Salgad. 2.
part. de Reten. cap. 20. à num. 69. Barbol. cap. 15.
num. 7. de Rescript. Escob. 2. part. de Purit. quest.
4. art. 4. §. 1. à num. 14. ¶ Farin. de delict. p. 1. lib. 1.
tit. 4. 9. 13. n. 155. Pignat. t. 2. conf. 53. n. 4. Gon. ad c.
super litteris. n. 10. de rescript.]

Dolus circa unum, ad aliud non porrigitur? Gom.
12. lib. 3. var. cap. 3. n. 34.

Nemo sub iudea publica, vel Principis decipien-
tibus. Giur. conf. 57.

Dolum dolopellere licet. Guzm. de Evid. quest. 14.
2. à n. 12. ¶ Næv. ad l. 1. C. de navis. non excusandis.]

Dolus bonus est, & quis sit talis? Covarr. lib. 1. 15.
var. cap. 2. n. fin. in fin.

Dolus in qualibet, etiam generali dispositione, 16
exceptus intelliguntur. Escob. 2. part. de Purit. quest.

4. art. 4. §. 2. à n. 14.

Dolus obviare convenient. Escob. 2. part. de Purit. 17.
quest. 4. art. 4. §. 2. à num. 14.

Dolus quomodo probetur, & ex quibus indiciis 18
arguitur? Garcia de Nobilit. gloss. 17. n. 28. Hermo-
fill. l. 57. gloss. 3. à num. 4. tit. 5. part. 5. Barbol. vot.
19. à n. 31. Riccius part. 4. collect. 1123. & part. 7.
collect. 2888. Surd. decis. 216. Matheu de re crimi-
nali. contror. 63. à num. 30. ubi ex quibus in factis, &
delictis? Gomez l. 9. Taur. num. 25. Farinac. tom. 3.
Prax. quest. 89. Cortiada Decif. 271.

† Dolus

Civile, Theoricum, &c. Litera D.

† Dolus semper presumitur, quoties donans,
vendens aut alio modo cedens, rem remanent in posses-
sione illius, Salgado Labyr. tom. 1. p. 1. cap. 1. à n. 17.]

Et quod dolus ex eo arguitur, quod quis pecunia
corruptus sit? Molin. lib. 2. de Primog. cap. 5.
num. 33.

Et an ex eo, quod non facit, quod officio in-
cumbit? Barbol. l. 15. num. 62. de judic.

Et quod dolus non presumitur. Barbol. cap. 20. n.
19. de Rescript. Menoch. lib. 5. presumpt. 3.

Et quod in delicto commissio dolus presumitur,
& quomodo non adsuflue probetur? Gom. lib. 3. var.
cap. 5. num. 17.

19. De pena ejus, qui dolо cautionem extorquet
de majori summa, quam debetur, l. 44. tit. 2.
part. 3.

20. Dolus facientes, ut fortunat fiat, quomodo pu-
niantur? l. 10. tit. 16. part. 7.

21. Dolo qui alterum decipit, ad quid teneatur? Ro-
bert. lib. 2. rer. jud. cap. 18.

DOMESTICI.

1 Domestici qui dicuntur, & eorum appellatione
contineantur? l. 6. tit. 33. p. 7. Dian. tom. 4. tract. 2. re-
sol. 51. ¶ Pignat. t. 6. conf. 98. n. 104. & t. 10. n. 1.
& seqq. Gonz. ad c. in litteris n. 5. & seqq. de testifi-
Bobad. Polit. lib. 2. cap. 17. num. 97.

De furtis à domestis commisibus, l. 17. tit. 14.
part. 7. Cabal. 204.

DOMICILIUM.

1 Domicilium ubi quis sortiatur, & habeat, & plu-
ra de eo. Valencuel. conf. 37. Riccius part. 3. collect.
615. Surd. decis. 329. Carlev. de judic. tit. 1. disp. 2.
quest. 1. num. 12. & per toum. Menoch. lib. 2. de
Arbitr. cap. 86. Jul. Capon. tom. 4. disp. 281. ubi
quid sit, & quotuplex? & disp. 295. la 2.

Et quando sicut domicilium habere videatur, ut
ejus ratione civis fiat? Barbol. l. 65. à num. 51. de
judic. Hermofill. l. 4. gloss. 8. num. 9. tit. 5. part. 5.
Valencuel. d. conf. 37.

Et ubi ad Ordines? Dian. tom. 2. tract. 5. resolu.
43. & seqq.

Et de eo, qui plura domicilia habet. Faber diffi-
nit. 45. tit. 2. lib. 1. Cod. ¶ Gut. de gabel. q. 109. u.
2. & seqq.]

2 Domicilium quomodo adquiratur, & amittatur?
Vela disert. 26. n. 94. Valencuel. conf. 37. Cyriac.
contr. 44. ubi an, & quando queratur, circa tem-
poris diuturnitatem, & contror. 543. ubi an habi-
tando extra locum, ratione officii? Sanchez lib. 3. de
Marini. disp. 23. Diana tom. 2. tract. 5. resolut. 45.
Jul. Capon. tom. 4. disp. 281. & 294. à n. 9. ¶ Pi-
gnat. t. 5. conf. 79. à princ.]

3 Originarius quis presumatur ex ea parte, ubi ha-
bet, vel habuit domicilium? Carley. de judic. tit. 1.
disp. 2. num. 124.

4 Domicilium quis sortitur in loco beneficii residen-
tiae requirentis? Barbol. cap. 29. n. 3. de Rescript.

5 Domicilium an sortiatur ministri in loco, in quo
serviunt? Solorcan. lib. 3. Politic. cap. 91. fol. 835.
vers. La qual. videndum Surd. decis. 329.

6 Domicilium mutare an prohibito licet? Solor-
can. lib. 2. Politic. cap. 24. fol. 207. vers. Y tambien. & seqq.

Et an mutatio ejus presumatur. Menoch. lib. 6.
presumpt. 42.

7 Domicilium an, & quale filii in patris potestate
habeant. Julius Capon. tom. 1. discept. 23.

8 Domicilium contrahentes, an legibus domicilii te-
neantur. Jul. Capon. tom. 4. discept. 294. à num. 8.
¶ 295. la 2.

Domicilia duo quis habere potest, alterum ori-
ginis propriae, alterum paternæ, sed tria aut qua-
tuor non potest habere. Boér. quest. 14. n. 1. & 2.

Domicilium paternas originis non potest filius mu-
tare. Boér. quest. 13. part. 1. num. 5.

Domicilium quod matrimonium contrahendum, 11
Sanch. de Matr. lib. 3. disput. 23. num. 1. Gutier.
de mar. cap. 63. pag. 327.

Domicilium etiam fortiter cursus temporis decem
annorum, secūs in scholariis qui minore tempore
anno rurum sunt in aliqua civitate, & idem de mer-
catoribus, quia semper sunt in via. Bart. leg. 2. C.
de incolis, lib. 10. Avend. de exequend. part. 1.
cap. 3. n. 5.

Domicilium habens in una parochia, & portam il-
lius domicili in alia, dicitur Parochianus illius
parochie, ubi habet domicilium, & non ubi ha-
bet portam, ex argument. tex. in cap. unico de con-
secrat. Eccles.

Domicilium tamē quoad confessionem & sacra-
menta suscipienda, fortiter quis ubi inhabitat tem-
pore quo confiteri tenetur, & sacramenta fulcere
cum intentione habitandi, quia ubi quis primum ho-
bitum constituit in aliqua parochia cum anno ibi
habitandi, statim fit parochianus illius, cap. ad
Apostol. de decim. Abb. in cap. fin. num. 8. de pa-
roch.

Domiciliarii qui dicendi, ut possint frui, uti, at-
que gaudere pacibus, & terminis publicis termini
illius populi, ubi sunt domiciliarii, Avend. de
exeq. part. 1. cap. 4. num. 4.

Domicilium quando sortitur in civilib. forum 16
in favore jud. Curia Philip. part. 5. §. 5. num-
ero 36.

Et in causis criminalibus contra delinquentes, ibid.
part. 3. §. domicilium.

Domiciliarii dicitur, qui subit onera, vel munera 17
civitatis seu aliquicis populi, Parlad. in sequent.
differentia 103. num. 8.

DOMINUM, DOMINUS.

Dominium quid sit? l. 1. tit. 28. p. 3. Donel. lib.
9. Comm. cap. 8. & seqq. Gomez in l. 45. Taur. a. n.
5. & num. 98. P. Molin. de Just. tract. 2. dis. 3. So-
lorcan. lib. 3. Politic. cap. 3. fol. 260. vers. Y no. &
seqq. Antuñ. lib. 1. de Donat. part. 3. cap. 8. + De
codem extat insignis Tractatus Foriferi.]

¶ Dominandi cupiditate homines flagrant, Baba-
dilla lib. 1. polit. cap. 15. n. 37. & quā miferē deci-
piantur.]

Et de ejus origine, Tacit. lib. 3. Annal. ibi: At
potquam ex vi aequalitas, & pro modestia, & puden-
cie ambiuo, & vis incedebat, prouenire dominatio-
nes. Acuñ. cap. 1. num. 1. & 3. dis. 8. Greg. l. 30.
gloss. 1. tit. 18. part. 3. Bobadil. lib. 3. Politic. cap.
16. Mieres in initio 1. part. n. 21. Solorcan. de Jur.
Indiar. tom. 1. lib. 2. cap. 6. à n. 69. Hermofill. l. 7. gloss.
3. n. 18. tit. 4. part. 5. Saabedra emblemata. 46. in fin. &
emblem. 47. pag. 248. Scaccia de Sentent. cap. 1. gloss. 1.
¶ seqq. 1. n. 80.

Et an sit de jure gentium, vel civili? Molin. lib. 2.
de Primog. cap. 7. num. 29. Gom. l. 45. Taur. à num. 2.

Et an ab eo differat proprietas? Solorcan. de Jur.
Ind. tom. 2. lib. 2. cap. 2. à n. 24. & lib. 3. Politic. cap. 3.
fol. 260. vers. A lor. Giurba ad consuetud. cap. 7. gloss.
16. Castill. de Vjufruct. cap. 76.

Et quid sit proprietas? l. 10. tit. 33. p. 7. Parlador.
lib. 1. quotid. cap. 4. ubi in quo differat a dominio. Ca-
stillo de Usufruct. cap. 75.

Et de dominii effectibus. Donel. lib. 9. Comm.
cap. 9. & seqq.

Et de dominiorum divisione, & effectu. Solorcan. de Jur. Ind. tom. 1. lib. 2. cap. 6. à num. 69. P. Molin. de Just. tract. 2. disp. 20.

D. Augustin. in Psalm. 32. ibi: *Omnia indigent dominum, & misera, & felicia; quia sine illo, miser non sublevatur, & felix non regitur.*

† Erat idem dominum possit esse in solidum apud plures? Gut. de gabell. q. 34. n. 7. & 8.]

2 De domino directo, & utili, quid sit, & in quo differat? Solorcan. de Jur. Ind. tom. 2. lib. 2. cap. 2. & lib. 3. Polit. cap. 3. Gom. l. 45. Taur. à n. 2. & in l. 65. in princip. & l. 68. n. 1. P. Molin. de Just. tract. 2. disp. 34. Covarr. in Regul. professor, parti. 3. §. 1. de Reg. Jur. in 6. Hermofill. l. 35. gloss. 2.m. 16. tit. 5. parti. 5. Caſtill. de Uſu fruct. cap. 75.

Et quid directi dominii appellatione continetur? Surd. decif. 288.

Et an directum, vel urile attendi debeat? Dian. tom. 9. post tract. fol. 499. Decif. Jan. 1611. & fol. 505. Decif. 1631.

Et an extinguatur urile, si cum directo confundatur? Salgad. 2. parti. Labyr. cap. 7. à n. 45.

3 De adquirendo rerum dominio, l. 1. & tot. tit. 28. p. 3. Donel. lib. 4. Comm. cap. 5. & seqq. & lib. 5. per totum. Vigil. lib. 7. Jur. Civil. cap. 1. & seqq. Gom. in l. 45. Taur. à num. 4. Cancer. lib. 3. var. cap. 6.

Et an pro procuratore queratur? Riccius parti. 7. collect. 280.

Et quod per traditionem adquiratur, l. 46. tit. 28. part. 3.

Et an si tradatur res, & possessio, dominium queratur ex possessione, vel traditione? Gom. lib. 2. var. cap. 15. num. 29.

Etiam nuda detentatio tradatur. Gom. l. 45. Taur. n. 90. & lib. 2. var. cap. 15. num. 25. & 29.

Et an si condicione adjecta, traditio fiat, & quid si ut fine adquiratur, conveniat? Gom. lib. 2. var. cap. 2. num. 30.

Et an ex traditione nuda? Salgad. 1. parti. Labyr. cap. 21. n. 27. conduct. Gom. in l. 45. Taur. à n. 25. & num. 30. & lib. 2. var. cap. 4. num. 22. vers. Advertendum.

Et an ex conſignatione mihi facta? Hevia Balaois 3. parti. Commerce. naval. cap. 8. num. 14. & cap. 11. num. 3.

Et an, & quando sine traditione? l. 46. & seqq. tit. 8. parti. 3. Covarr. lib. 1. var. cap. 13. n. 3. vers. Hanc. & n. 14. & lib. 2. cap. 19. à num. 2. Riccius parti. 5. collect. 1719. Hermofill. l. 7. gloss. 3. à n. 11. tit. 4. parti. 5. Aylton ad Gom. lib. 1. var. cap. 2. n. 5. Vela differt. 38. n. 12. Gom. in l. 40. Taur. n. 16. & in l. 69. & lib. 2. var. cap. 2. num. 20. vers. Septimino, Faber decad. 75. error. 5.

Et an ubi in obligatione talis conditio apponitur, ut alteri intra certum tempus res donata restituatur. Covar. lib. 1. var. cap. 14. num. 3. Gom. l. 40. Taur. à num. 25.

Et an ex titulo universalis sine traditione? Gomez lib. 2. var. cap. 2. n. 5. vers. Item adde.

Et an ubi traditio fit ex contractu conditionali, pendente conditione? Gom. l. 45. Taur. n. 93. & lib. 2. var. cap. 4. vers. Et. & cap. 11. n. 29. vers. Secundus. Cyriac. controv. 254.

Et an ex sententiā? Salgad. 2. parti. de Retent. cap. 18. à n. 12. & 1. parti. Labyr. cap. 38. num. 10. Solorcan. de Jur. Ind. tom. 1. lib. 2. cap. 24. num. 34. Vela differt. 17. à num. 22. Gom. in l. 40. Taur. num. 24. Faber decad. 98. error. 7. & seqq.

Et quod titulus, & traditio requiruntur. Vela differt. 19. num. 17.

Et an ex traditione instrumenti, rei in eo conten- tae? Gom. l. 45. Taur. num. 21. vers. Nec hinc, & à n. 56.

Et quod nisi per prescriptionem, difficulter probe- tur. Greg. l. 1. gloss. 2. tit. 29. parti. 3. Vela differt. 46. n. 29.

Et quomodo authoris dominum probari debeat? Osuald. lib. 20. Comm. cap. 2. Lit. 5. in notat.

Et an ex emptione in publica subhaſtatione, aut ex additione ante traditionem? Noguerol alleg. 20. Vela differt. 17. à num. 22.

Et an ex traditione clavis? Cyriac. controv. 494.

Et an ex concessione Pontificia? Solorcan. de Jur. Ind. tom. 2. lib. 2. num. 27.]

Et an ex societate? Gom. lib. 2. var. cap. 2. n. 5. vers. Item.

Et an ex aditione, vel adjudicatione? Vela dif- fert. 17. à num. 22.

Et an cū quid datur in solutum, pro eo quod non est liquidum, ante liquidationem? Franch. de- cis. 23.

Et an ex venditione rei praesentis? Covarr. Præt. cap. 28. n. 10. vers. Duodecimo.

Et an ex aditione haereditatis? Gom. l. 40. Taur. à u. 38.

Et an ex pacto resolutivo contractus, absque tra- ditione? Hermofill. l. 38. gloss. 3. à n. 9. tit. 5. parti. 5. & vide Gom. lib. 2. var. cap. 2. num. 30. & cap. 4. num. 20.

Et an, & quomodo exactu, vel traditione fictis? Vela differt. 19. num. 5. Gom. in l. 45. Taur. à num. 45. & n. 90. & lib. 2. var. cap. 2. n. 20. vers. 4. Antunez lib. 1. de Domat. prælud. 1.

Et an ex traditione, sine possessione? Gom. lib. 2. var. cap. 15. num. 25. & 29.

Et an dominum adquisitum, amplius adquiri pos- sit? Gonçal. in Regul. gloss. 13. à n. 70. Gom. l. 45. Taur. à num. 98.

Et quae causa dominii prævalcat? Gomez in d. l. 45. n. 115.

Et an possint ejus ad cautelam plures tituli cumu- lati? Solorcan. de Jur. Ind. tom. 1. lib. 3. cap. 1. à n. 60. Gom. in l. 45. Taur. num. 98. Giurba observat. 116. num. 38. vers. Sed.

Et an fine certe quæratur rei vindicatio? Gom. lib. 2. var. cap. 2. num. 6.

Et an sine traditione, ubi res revertitur ad primæ- vatum? Gom. l. 50. Taur. n. 42.

Et an ex actu, vel contrafatu nullo? l. si donec 37. de donat. inter. Giurb. decif. 24. n. 6. 7. & 31. & con- tinent remilia verb. Possesso.

Et an per captionem rerum? P. Molin. de Just. tract. 2. disp. 41. & seqq. & disp. 33. & seqq. Antunez lib. 1. de Donat. parti. 3. cap. 8.

Et an per alluvionem? P. Molin. dīl. tract. 2. disp. 57. ubi an per mixtionem?

Et an per cætionem lignorum? P. Molin. d. tract. 2. disp. 58.

Et an dominii adquisitio impeditur ex incertitu- dine loci, & quota? Cyriac. controv. 255. à num. 56.

Et quo tempore præscribatur? l. iii. 15. lib. 4. Recopil.

Dominii qui sunt capaces, & an libero arbitrio ca- rentes? P. Molin. de Just. tract. 2. disp. 18.

Et an qui sunt extra charitatem? P. Molin. d. tract. 2. disp. 19.

Dominum quomodo probetur? Valascus de Jur. Empytreus. 1. parti. cap. 9. num. 7. relat ad Osuald. lib. 20. Comm. cap. 2. Litter. R. & S. in notat. Bar- bos. l. 12. n. 79. & 83. vers. Ultimò, & num. seqq. de judic. Vela differt. 46. à num. 10. & 29. Hermofill. l. 23. gloss. 8. num. 5. tit. 5. parti. 5. Pareja de Edit. tit. 1. resol. 3. §. 2. à num. 79. Salgad. 2. parti. Labyr. cap. 22. à num. 74. Riccius parti. 2. collect. 31. & parti. 4. collect. 1460. & parti. 7. collect. 2676. & 2801. Ton- dut. lib. 2. parti. 4. 1. Surd. decif. 10. ubi quod est diſcibus probationis. Macſcard. de Probat. concl. 43. & seqq. late Balmafed. de collect. queſt. 8. per totam. Me- noch. lib. 2. de Arbitr. cap. 42.

Et quod titulus, & traditio requiruntur. Vela diff- fert. 19. num. 17.

Et an ex traditione instrumenti, rei in eo conten- tae? Gom. l. 45. Taur. num. 21. vers. Nec hinc, & à n. 56.

Et quod nisi per prescriptionem, difficulter probe- tur. Greg. l. 1. gloss. 2. tit. 29. parti. 3. Vela differt. 46. n. 29.

Et quod dominum possit esse in pendent? Molin. lib. 1. de Primog. cap. 19. n. 10. & lib. 6. cap. 10. n. 6.

10 Dominum rei cohaeret, & si perfornæ, non ejus obſibus, sed corpori tantum; unde tempore petire potest respectu personæ. Molin. lib. 1. de Primog. cap. 19. num. 14.

Dominum revocabile an det omnia, quæ dat ir- revocabile? Franch. decif. 76. Giurba. de feud. §. 2. gloss. 13. num. 62. vers. Amplia 8. ubi quæ det.

An sit dominum posselionis? Vela differt. 32. n. 13. 57. conducit Gom. in l. 45. Taur. num. 20.

Et an è contra domini poſſeſſio, pro qua compe- tant remedia poſſeſſoria? Gomez in l. 45. Taur. num. 12. circa finem principi.

Dominus quis fit, & de hujus vocis etymologia, 14. & significatione. Caffiodor. lib. 1. var. cap. 4. Boba- dill. lib. 2. Polit. cap. 16. n. 23. Gonçalez in regul. gloss. 1. fill. de Uſu fruct. cap. 75.

Et an per solutionem tributi. Balmafeda de collect. queſt. 8.

Et an ex directum probetur ex recognitione emphyteufis? Vela differt. 33. num. 70. Surd. decif. 10. & 32. ubi quibus alius probetur modis? Valenç. conf. 178. Rodrig. lib. 1. de Ann. reddit. cap. 19. n. 9. Cancer. lib. 1. var. cap. 11. à n. 21. & 3. parti. cap. 13. num. 141.

Et an ex eo, quod ad actum licentia ab eo defi- deretur? Salgad. 1. parti. Labyr. cap. 35. n. 27. + Balmafeda de collect. qu. 8. n. 15.

Et an per famam? Eſcob. 1. p. de Puritat. queſt. 10. §. 2. à num. 4. + Balmafeda ut ſupr.

Et an ex poſſeſſione preſumatur? Salgad. 2. parti. Labyr. cap. 22. à n. 74. & cap. 11. §. 9. n. 2. & 18. parti. 1. Vela differt. 46. à n. 29. & differt. 48. n. 54. Eſcob. 1. parti. de Puritat. queſt. 9. §. 4. n. 57. Covarr. Præt. cap. 16. n. 4. Menoch. lib. 3. preſumpt. 63. Giurba obſervat. 116. n. 26.

Et an ex eo, quod res ſignum ſuum habet? Maſ- card. de Probat. concl. 551. conſerit Hermofill. l. 23. gloss. 8. à num. 8. tit. 5. parti. 5. Gom. l. 45. Taur. n. 77. + Balmafeda de collect. qu. 8. n. 16. Gratianus cap. 500. Menoch. lib. 3. preſumpt. 64. ubi etiam de nomen habet.

Et an eam impedit utilitas ejus, & alterius, quid fieri deſiderant, contra domini voluntatem, ex ejus auſtoritate? Vela differt. 12. à n. 56.

Unde poenalis eft lex, qua eam auſter. Narbon. l. 2. gloss. 2. n. 4. tit. 7. lib. 1. Recop.

Et quando, & quomodo libera domino de re ſua diſponendi facultas jure limitetur? Vela differt. 17. n. 34. Solorcan. de Jur. Ind. tom. 2. lib. 1. cap. 27. à n. 66. Olea de Ceff. tit. 3. queſt. 12. n. 23. Gom. in l. 70. Taur. n. 1. Cyriac. controv. 145. Eſcob. 1. parti. de Puritat. queſt. 4. §. 7. n. 1. ubi quod poeſt exinde quilibet apponere conditions in rei ſua alienatione.

Et an eam impedit utilitas ejus, & alterius, quid fieri deſiderant, contra domini voluntatem, ex ejus auſtoritate? Vela differt. 12. à n. 56.

Unde poenalis eft lex, qua eam auſter. Narbon. l. 2. gloss. 2. n. 4. tit. 7. lib. 1. Recop.

Et quando, & quomodo libera domino de re ſua diſponendi facultas jure limitetur? Vela differt. 17. n. 34. Solorcan. de Jur. Ind. tom. 2. lib. 1. cap. 27. à n. 66. Olea de Ceff. tit. 3. queſt. 12. n. 23. Gom. in l. 70. Taur. n. 1. Cyriac. controv. 145. Eſcob. 1. parti. de Puritat. queſt. 4. §. 7. n. 1. ubi an ex pacto?

Et quod publicē intereft, ne quis re ſua malē uti- tur, & quare? Bobadill. lib. 2. Polit. cap. 17. n. 150. in fin. Gom. in l. 69. Taur. n. 1. in fin. & lib. 2. var. cap. 4. n. 6. & cap. 6. à n. 30.

Et quod quis preſumitur melius re ſua, quam al- liena uti. Solorcan. lib. 2. Polit. cap. 16. fol. 153. vers. Ni er.

Domino an detur conditio furtiva? Cevallos 16 Conn. queſt. 624.

Dominus obligatur ex facto Magiftri navis. Gre- gor. l. 77. gloss. 1. tit. 18. parti. 3.

Et de facio ejusdem à te propofiti. Solorcan. de Jur. Ind. tom. 1. lib. 3. cap. 6. à num. 77. & 106. A- maya in l. 1. n. 43. C. de Decurion.

Dominus ſcire intelligitur, quod famulus, ſervus, 18 colonus, & procurator ſcit. Garcia de Nobilio. gloss. 4. n. 30.

Dominus an de factis famulorum teneatur? l. 14. 19. tit. 9. l. 8. tit. 10. l. ſu. tit. 13. l. 5. in fin. l. 24. ubi Greg. gloss. 2. tit. 15. parti. 7. ubi de factis paſtorum. Bobadill. lib. 4. Polit. cap. 5. num. 33. Olea de Ceff. tit. 5. queſt. 6. n. 28. Solorcan. de Jur. Ind. tom. 1. lib. 3. cap. 6. à n. 77. Riccius parti. 5. collect. 1550.

Et an in conſientia? Dian. tom. 7. m. 11. l. 1. refoluit.

42. & 47. cum seqq. ubi an infidelibus poſſit jubere opera ſervilia diebus festiſis, & permettere eicas po- habitas.

238 Alphabetum Juridicum, Canonicum,

- Et quatenus ex injuria à servo facta. Menoch. lib. de Arbitr. cas. 346.
- 20 Dominus litis an præjudicetur ex eo, quod videt falsum procuratorem causam agitare? Cevallos Comm. quæst. 150.
- 21 Dominus contra quem præscriptum est, an dominum retineat, cuius respectu recusatoria uti possit ante imperatam restitutionem? Cevallos Comm. quæst. 251.
- Et quomodo ei contra præscriptionem confutatur? Hermofill. l. 54. gloss. 1. n. 1. tit. 5. pars. 5.
- 22 Dominus, sicut ex facto eorum, quos proponit, vel procurator suorum obligatur, ita etiam ex eorum persona actionem habet, absque cessione, & utrumque. Barbos. l. 19. §. Apud Labeonem, de judic. 23. Domino contra venditionem rei sua ab alio factam, an & quomodo confutatur? Hermofill. l. 54. gloss. 1. a. 1. 15. tit. 5. part. 5.
- Et quomodo domino pecuniae, quæ ab alio res empta est? Hermofill. ubi supr. n. 19. Salgad. 2. part. Labr. cap. 24. a. n. 12. & 20.
- 24 Dominus noncet factum procuratoris, administratoris, vel economi? l. 5. tit. 16. p. 7. Noguerol alleg. 2. n. 87.
- Et an restitutionem habeat, si à procuratore damnum confequi valeat? Vela disert. 39. n. 47. vers. Secunda.
- 25 Regulariter damnum, vel augmentum ad dominum pertinet. Valenç. cons. 11. a. n. 1. Guzman. de Eccl. quæst. 30. num. 86.
- Et eidem res pent. Salgad. 3. part. Labr. cap. 11. a. n. 1. & n. 16. Cyriac. controv. 442.
- 26 Dominus rei sua alienationi consentiens, an & quatenus præjudicetur? Salgad. 3. part. Labr. cap. 2. a. n. 108.
- Et an si præfens sit, vel ei afflstat? Robert. lib. 4. ver. judic. cap. 14. Vide verb. Emptio, & verb. Contraclus.
- 27 Dominus an agere possit, ut Dominus declaretur? Mieres 3. p. quæst. 16.
- 28 Dominus, cuius dominium, vel locum alius occupat, quibus remedis uti possit? Amendol. ad Franch. decif. 90. num. 1.
- Et an ei ex æquitate succurratur, si actio non comperat contra eum, ad quem sine titulo res sua transiit? Vela disert. 28. num. 24. Bolaños 3. part. Commerce. naval. cap. 8. n. 14.
- Et quod vindicare poterit à possessore, nullo pretio soluto. Gom. lib. 3. var. cap. 2. n. 2. vers. Secundù, & seqq. ubi quanto alter?
- 29 Dominum, cum quo habitat, occidens, læsat Majestatis crimen committit. Gom. 3. var. cap. 2. n. 10. in fin.
- 30 Dominus ex injuria servo, vel familiari facta, agere potest. l. 9. tit. 9. p. 7. Gom. lib. 3. var. cap. 6. num. 6.
- 31 Dominus servum potest castigare, & quid si castigationis modum excedat? l. 9. tit. 8. part. 7.
- 32 De domino, qui per vim rem suam occupat, l. 10. & seqq. tit. 10. part. 7.
- 33 Dominus si fuerit occisus, vel alius ex sua familia, servi sunt torquendi, & qui? l. 7. tit. 30. part. 7.
- 34 Dominus usufruitorium, emphyteutam, vel feudatarium jure, & possessione iquam habent, vi expellens, quæ pœna plectatur? l. 16. tit. 10. part. 7.
- 35 De dannis plurim dominorum, Vela disert. 1. num. 8. & disert. 4. num. 18. Escalon. lib. 1. Gazophyl. cap. 2. Solorç. lib. 3. Polit. cap. 13. in princip. Et an possit plures Domini unius loci compelli unum procuratorem pro juribus suis exigendis confinire? Guzman. de Eccl. quæst. 5. a. n. 71.
- 36 Duo in solidum domini esse nequeunt. Gom. in l. 45. Taur. n. 105.
- Dominus cateris omnibus præfertur in re sua, & 37 in faciendo aliiquid in ea. Riccius part. 7. collect. 2665. † Salgado in Labr. p. 2. cap. 24. n. 14. 1
- Dominus contrahens de re sua, ut aliena, an & 38 quando sibi præjudicet? Cyriac. controv. 139.
- Condominium admittens, an aliquatenus dominio 39 privetur? Barbos. vol. 126. n. 268.
- De Dominis vassallorum, eorum origine, & jure, 40 l. 1. tit. 10. lib. 1. a. 1. tit. 5. pars. 5.
- Et de beherria, l. 1. & toto tit. 3. lib. 6. Recop. Franch. decif. 56. ubi Amendol. Giurb. cons. 52. & de Success. feud. §. 1. gloss. 3. & 4. ubi quis si Baro, & gloss. 5. a. 17. Gom. in l. 40. Taur. n. 11. Riccius part. 2. collect. 280. & part. 5. collectan. 2024. Garcia de Expen. cap. 12. & vide verb. Vassalli. Antuñ. lib. 1. de Donat. part. 2. cap. 6.
- Et de juribus dominorum in vassallos solariegos, y de beherria, l. 1. & toto tit. 3. lib. 6. Recop.
- Et de eorum jurisdictione. Giurba de Feud. §. 1. gloss. 3. a. num. 21. & §. 2. gloss. 13. a. num. 50. ubi de privilegiis.
- Et quatenus utipossint rebū publicis, quibus omnes vicini uiri queunt. Bobadill. lib. 1. cap. 16. a. n. 198. Hermofill. l. 15. gloss. 6. a. n. 73. tit. 5. p. 5. Cyriac. cont. 543. Tonduz. lib. 2. quæst. 71.
- Et an eas locare possint, & palca. Julius Capon. tom. 1. discept. 53.
- Et quod dominus commodum reportat duorum vicinorum. Bobadill. lib. 1. Polit. cap. 5. n. 32. Gonçal. in Regul. gloss. 45. n. 75.
- Et quod el civis principalior, & an vendito catro, maneat? Julius Capon. tom. 1. discept. 55.
- Et an possit à vassallos incollectari? Garcia de Nobilitat. gloss. 18. num. 15. Solorçan. lib. 3. Polit. cap. 25. in fin.
- Et an cum eis in tributis contribuere debeat? Bobadill. lib. 5. Polit. cap. 5. n. 22.
- Et quod eos amittit, si eis male utatur, & quantum ipsi sint offensi? Gonçal. in Regul. gloss. 56. a. n. 22. Solorçan. lib. 2. de Ind. Gubernat. tom. 2. cap. 24. a. num. 58. & lib. 3. Polit. cap. 26. fol. 429. vers. Y en lib. 2. & lib. 2. cap. 4. fol. 52. vers. Y boliendo. Pardalor. lib. 1. rer. jud. cap. 3. num. 9. Garcia de Expen. cap. 12. n. 55. & seqq. Gom. lib. 2. var. cap. 2. n. 2. vers. Ex quo.
- Et an possit sisas, vel tributa imponere? Franch. decif. 56. Bobadill. lib. 2. Polit. cap. 16. a. n. 117. & 162. & lib. 5. cap. 5. num. 13. Aylton ad Gomez. lib. 2. var. cap. 15. n. 30. Solorçan. lib. 2. Polit. cap. 21. fol. 186. vers. Loqual. Riccius part. 5. collect. 2037. Garcia de Expen. cap. 12. n. 64. Rodriguez. lib. 1. de Anna reddit. quæst. 15. Avendaño de Censib. cap. 8.
- Et ex quibus in imponendis collectis manuteneatur, vel vincat? Franch. decif. 56.
- Et an continetur sub statuto feminas excludente? Riccius p. 7. collect. 291.
- Et an possit statuta facere, vel à vassallos suis facta confirmare? Amendol. ad Franch. decif. 2. a. n. 29.
- Et an de causis criminalibus vassallorum, & quomodo cognoscere debeat? Marecot. lib. 2. var. cap. 29.
- Et an ipse, vel ejus officiales, possint subditos in causis civilibus, vel criminalibus ad eum pertinentibus judicare? Carlev. de Judic. tit. 1. disp. 2. a. num. 785. & 787. Covart. Præl. cap. 4. num. 5. in fin. & seqq.
- Et an possit vassalis prohibere, ne Regia Tribunal jure, & possessione iquam habent, vi expellens, quæ pœna plectatur? l. 16. tit. 10. part. 7.
- 37 De dannis plurim dominorum, Vela disert. 1. num. 8. & disert. 4. num. 18. Escalon. lib. 1. Gazophyl. cap. 2. Solorç. lib. 3. Polit. cap. 13. in princip. Et an possit plures Domini unius loci compelli unum procuratorem pro juribus suis exigendis confinire? Guzman. de Eccl. quæst. 5. a. n. 71.
- 38 Duo in solidum domini esse nequeunt. Gom. in

Civile, Theoricum, &c. Litera D.

239

locandum ea. Hermofill. l. 15. gloss. 2. a. n. 73. tit. 5. part. 5. Covart. Præl. cap. 37. n. 1. & 2.

Sive ad prohibenda ea vassalis. Hermofill. ubi proxime, Bobadill. lib. 5. Polit. cap. 5. n. 32.

Sive ad concedendum eis, quod ea ad culturam redigant, vel dehefam efficiant? Larrea alleg. 110.

Et an judges mittere possint locis suis? Covart. Præl. cap. 4. n. 5. vers. In his.

Et an possint officiales creare? Riccius part. 5. collect. 2020. & 2081. ubi cuius sumptibus? Garcia de Expens. cap. 21. num. 20. & seqq.

Et an ad eum pertinente, vel ad ipsum populum, quæ sunt intra loci territorium? Bobadill. lib. 2. Polit. cap. 16. a. n. 198. Hermofill. l. 15. gloss. 3. a. n. 13. tit. 5. part. 5.

Et quid eis vassalli debeant? Vide verb. Vassalli.

Et an possit prohibere vassallis, ne suum triticum, vel vinum vendant, dum ipse suum vendit? Fontanel. decif. 141. Diana tom. 9. tract. 2. resol. 95. ubi de eo, qui absolute prohibet alios vendere.

Et quod vassallis injuras facere non debent, l. 22. tit. 4. lib. 6. Recop.

Et an agere possit pro injuria vassallo facta? l. 9. & 10. tit. 9. part. 7.

Et an si unus Dominus castris delinguat, alias contra eum procedere queat? Cevallos Comm. quæst. 161.

Et quod supremam jurisdictionem non habeant, sed Rex, cuius præcepis, & Ministeriorum suorum obedire debent, l. 1. tit. 1. lib. 4. l. 1. tit. 10. lib. 5. Recop.

Et quod nequeunt cogere vassallos ad conductio- nem suorum introitum. Riccius collect. 2793.

Et quod expedit eos commorari in suis locis, aut ubi sunt vicini, fol. 44. B. tit. 15. lib. 5. Recop.

Imo tenentur. Araujo de Stat. Ecclesiast. 3. quæst. 32. difficult. 5. a. num. 32. & 41.

Et de peccata eorum, qui permittunt per sua loca extrahit prohibita & Regno exire, l. 28. & 42. tit. 18. lib. 6. Recop.

Et quod talia exigunt servitia, qualia à se exigunt non ferant regni? D. Ambros. in epist. ad Ephef. cap. 6.

Et quantum eorum interficit vassallorum opulentia. Solorçan. lib. 3. Polit. cap. 32. fol. 483. vers. L. quarto.

Et an ex facto, & culpa vassallorum teneantur? Solorçan. lib. 2. Polit. cap. 7. fol. 228. vers. De lo que, & seqq. & vide verb. Imperator.

Et quomodo tributa ab eis ferre possit, & alia onera? Solorçan. lib. 2. Polit. cap. 7. fol. 97. vers. L. Segundo, & seqq.

Et an cum eis transigere, vel contrahere possint? Solorçan. d. lib. 2. cap. 21. fol. 185. vers. E. specialmen- te, & seqq.

Et de judicibus à Dominis constitutis, & de ejus jurisdictione, & an fit ordinaria, & quando cesset? P. Molin. de Just. tract. 5. disp. 12.

Et an dignitatem Regalem ex vassallis concessis obtineant, & quando, Giurba de Feud. §. 2. gloss. 13. a. n. 46.

Et quibus prærogativis in Ecclesiis locorum uti possint. Julius Capon. tom. 5. discept. 329.

Dominus tenetur exhibere famulum delinquenter fugitivum, quando eum posuit in aliquo officio, vel ministerio, & in eo delinquit, non verò alios, ut Gutierrez. Conf. 35. n. 39.

Et dominus temporalis potest, & debet se oppone- re pro conservando jure subditorum suorum, ut Jul. Clar. lib. 4. quæst. 27. num. 1.

42 Dominus preditorum possunt cogi, ut dent præ- diis calenda illis agricolis, qui decimas solvant Ecclesiæ sine ulla controversia, Guid. Pap. Decif. 284.

43 Domini Vassallorum, quam jurisdictionem ha-

bent in suis Ducatis seu Marchionatibus, Bobad. Polit. lib. 2. cap. 16. Avend. de Exeg. lib. 1. per totum.

DOMINUS TECUM, VEL VOBISCU M.

De hac salutatione, vide Coriolan. Histor. Eccl. pag. 130.

DOMUS. Vide AEDES.

DONATIO, DONATIO MORTIS CAUSA.

De donationibus, l. 1. & seqq. tit. 4. part. 5. Ant. I. Aug. part. 2. lib. 15. cap. 36. Cancer. lib. 1. var. cap. 8. Cujac. in cap. 4. de cord. apposit. Donec. lib. 14. Conn. cap. 26. & seqq. Vigil. lib. 14. Iur. Civil. cap. 13. & seqq. P. Molin. de Just. tract. 2. disp. 273. & seqq. Aylton ad Gom. lib. 2. var. cap. 4. Diana tom. 6. tract. 7. resol. 1. & seqq. Retes in tract. de Donat. Antuñ. lib. 1. de Donat. prælud. 1. & 2.

Et quid sit t. 1. ubi Hermofill. gloss. 1. tit. 4. part. 5. Gom. lib. 2. var. cap. 4. num. 1. ubi etiam quo- modo fiat? Retes ubi suprà, Seneca lib. 1. de Bene- fice. cap. 6.

Et unde dicta? Covart. in Rubr. de Testam. 1. part. num. 8. Retes ubi suprà.

Et an si contractus? Cujac. in d. cap. 4. de cond. apposit. Hermofill. l. 1. gloss. 1. a. n. 3. d. tit. 4. part. 5. Faber de Errorib. decad. 45. error. 8. & seqq. Retes de Donat. cap. 6. Antuñ. lib. 1. de Donat. prælud. 1.

Et ejus commoda. Marcial. lib. 5. epigramm. 43. Extra forumum est quidquid donatur amicis:

Quas dederis, solas semper habebis opes.

Et unde ad alios, quam juris effectus, magis, vel estimetur. Seneca lib. 1. de Benefice. cap. 6. & seqq.

Et in quo differat à concessione? Cujac. in cap. 7. de Donat.

Et an differat à munere. Seneca lib. 6. de Benefice. cap. 2. fol. 55.

Et in quo à pacto, pollicitatione, & stipulatio- ne? Hermofill. l. 1. gloss. 1. num. 4. tit. 4. part. 5. Gom. lib. 2. var. cap. 4. num. 1. Parlador. lib. 2. quotidian. cap. 3. a. n. 7.

Et de donationis forma. Retes de Donat. cap. 21.

Et de donationum modo, seu quo iudicio facien- dæ. Seneca lib. 1. de Benefice. cap. 11. & seqq. & lib. 2.

Qui donare possint. l. 1. & seqq. tit. 4. part. 5. ubi Her- modill. Gomez lib. 2. var. cap. 4. num. 15. & 25. Robert. lib. 2. rer. judic. cap. 14. fol. 179. P. Molin. de Just. tract. 2. disp. 274. & seqq. Diana tom. 6. tract. 7. re- sol. 3. & seqq. & resol. 24. & seqq. Retes de Donat. cap. 10. & seqq.

Et in qua aetate? Narbon. Annal. ann. 25. quaest. 11.

Et an qui potest alienare, donare possit. Guierr. lib. 2. Præl. cap. 121. a. n. 11. Hermofill. l. 1. gloss. 4. in fin. tit. 4. p. 5.

Et an qui liberam, & generalem administrationem haberet? Hermofill. in dicit. l. 1. gloss. 4. n. 3. d. tit. 4. p. 5. Giurba ad confutand. cap. 1. gloss. 10. a. num. 7.

Et an filius, & an patris, & an uxori marito, patre vel marito authoribus? Ceval. Conn. quæst. 272. & seqq. Covart. in rubr. de Testam. p. 3. a. n. 8. Hermofill. in L. 3. gloss. 1. a. n. 3. d. tit. 4. p. 5. P. Molin. de Just. tract. 2. disp. 291. Riccius p. 1. collect. 196. & p. 4. collect. 793. & 971. & 1253. Faber decad. 43. error. 4. & 5. & seqq. Diana tom. 6. tract. 7. resol. 33. & 36. & 38. & seqq. Gom. lib. 2. var. cap. 4. n. 25. Itidem Covart. in cap. Quæst. p. 3. a. n. 7. de pat. in 6. Antuñ. lib. 1. de Donat. prælud. 2. §. 5. ubi de filio: Menoch. lib. 3. pref. 29. ubi de filio patri.

Et